

Nr 214.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående anvisande av anslag till bestridande av kostnader för den trettonde internationella sjöfartskongressens hållande i Stockholm år 1915; given Stockholms slott den 11 april 1913.

Under återopande av härvid fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för den trettonde internationella sjöfartskongressens hållande i Stockholm år 1915 å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 bevilja ett anslag av kronor 35,000.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Theodor Adelswärd.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl.
Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms
slott den 11 april 1913.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet statsrådet friherre Adelswärd anförde härefter:

I en till Kungl. Maj:t den 20 februari 1913 ingiven skrift hava generallotsdirektören W. Linder, överdirektören och chefen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen F. Wijnblad samt vattenfallsdirektören V. Hansen m. fl. anhållit, att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för den trettonde internationella sjöfartskongressen, vilken är ifrågasatt att hållas i Stockholm år 1915, måtte av statsmedel anvisas ett belopp av 40,000 kronor.

I fråga om de internationella sjöfartskongressernas uppgifter och hittillsvarande verksamhet hava sökandena till en början lämnat följande redogörelse:

»Sedan mer än ett kvarts sekel tillbaka hållas med några års mellanrum så kallade internationella sjöfartskongresser, vid vilka behandlas de med sjöfarten sammanhängande tekniska spörsmålen, såsom hamnars och farleders anordning och utrustning, fyrbelysning, utprickning m. m. Arbetet äger numera rum på tvenne sektioner, den ena för inlandssjöfart, den andra för oceansjöfart. Den synnerligen omsorgsfulla organisationen av dessa kongresser handhaves av en mellanfolklig sammanslutning, l'Association Internationale Permanente des Congres de Navigation, vars styrelse och byrå är förlagd i Brüssel, och till vilken 38 olika stater lämna årliga bidrag, växlande mellan 8,000 och 250 francs. Sverige bidrager med 1,250 francs årligen och utser en officiell representant i styrelsen. Det livliga intresse, varmed denna förening i olika land omfattas, torde belysas därav, att till densamma äro anslutna, förutom ett stort antal myndigheter, förvaltningsorgan, högskolor, handelskammare, föreningar och dylikt, ej mindre än omkring 1,800 enskilda medlemmar, företrädesvis teknici, men även många andra sjöfarts- och industriidkare, köpmän med flera, vilka äro intresserade av de för handeln och sjöfarten betydelsefulla spörsmål, som kongresserna upptaga till överläggning.

Dylika kongresser hava hittills hållits i

I	Brüssel	1885
II	Wien	1886
III	Frankfurt a/M	1888
IV	Manchester	1890
V	Paris	1892
VI	Haag	1894
VII	Brüssel	1898
VIII	Paris	1900
IX	Düsseldorf	1902
X	Milano	1905
XI	St. Petersburg	1908
XII	Philadelphia	1912.»

Efter denna redogörelse anföra sökandena till stöd för sin framställning följande.

»Nästa kongress skall hållas år 1915 och plats för densamma bör bestämmas senast vid styrelsens sammanträde i Brüssel i maj månad detta år. Nu hava inom intresserade kretsar liksom vid styrelsens sammanträde i Philadelphia förliden vår givit sig tillkänna stora sympatier för att hålla ifrågavarande kongress i Sverige.

Undertecknade hava funnit, att det ur flera synpunkter skulle vara lämpligt och nyttigt, om så kunde ske. Oavsett den nytta dylika mellanfolkliga kongresser i allmänhet medföra för det land, i vilket de hållas, tillkomma i detta fall särskilda omständigheter, som starkt tala för ett beslut i denna riktning.

De frågor, som behandlas vid dessa »sjöfartskongresser», äro nämligen för vårt havomslutna och på naturliga inre vattenvägar rika land av alldeles särskild betydelse. Vi befinna oss även i en uppsvingperiod på såväl den yttre som inre sjöfartens område. Vi kunna visa främlingar prov därpå, exempelvis beträffande modern fartygsmateriel, moderna farleder och moderna fyr- och signalanordningar,

i vilket avseende endast må påminnas om ångfärjorna, de nya malmångarna, de Welinska dävertarna, Trollhätte kanals ombyggnad, de Dalénska uppfinningarna. Säkerligen skulle också församlandet hit av all världens främsta märkesmän på dessa områden och de meningsutbyten, som uppstå beträffande de många ännu olösta hithörande problemen, verka i hög grad befruktande och livgivande på vår utveckling på detta fält.

Emellertid kan en dylik kongress icke komma till stånd utan bidrag från statsmakternas sida, liksom enligt associationens regler och hävdvunnet bruk inbjudningen till en kongress bör officiellt utfärdas av vederbörande lands regering.

Vad kostnaderna angår, ikläder sig associationen dem, som krävas för översättning på de tre officiella kongressspråken, engelska, franska och tyska, av alla rapporter till kongressen liksom för uppsättning och tryckning på de trenne språken av berättelsen över kongressens arbeten. En del kostnader, däribland de, som vållas av de »tekniska» utflykter, som pläga företagas, täckas av motsvarande avgifter från deltagarnas sida. Vad som däremot ej motsvaras av inflytande avgifter äro utgifterna för organisation, kongressbyrå, lokaler, cirkulär, amnoser, stenografering, porton, »vägvisare» med kartor, kongressmärken och dylikt. Med ledning av utgifter vid föregående kongresser torde emellertid ett anslag från statens sida av 40,000 kronor få anses tillfyllest. Det torde i detta sammanhang få erinras om, att 1910 års geologkongress, vilken dock hade ett avsevärt mindre antal deltagare än det, som kan väntas vid den ifrågavarande, åtnjöt bidrag av statsmedel med 33,500 kronor.»

ommers-
kollegium.

Efter nådig remiss har kommerskollegium den 19 nästlidna mars häröver avgivit underdånigt utlåtande och däri anförde:

»Förevarande framställning om statsanslag synes kommerskollegium i synnerlig mån förtjäna avseende. Redan den omständigheten, att Sverige själv tidigare deltagit i sjöfartskongresser i skilda länder, lärer jämlikt internationell kutym böra föranleda, att vårt land, då fråga härom nu uppstått, genom att utfärda inbjudningar till den trettonde kongressen återgäldar den på andra håll visade gästfriheten. Såsom av sökandena framhållits, föreligga dessutom alldeles särskilda anledningar för Sverige att nu vidtaga denna åtgärd. Den enastående snabba utvecklingen av den svenska oceansjöfarten under det senaste decenniet har förskaffat Sverige en rangplats bland de sjöfartsidkande nationerna och gjort den svenska flaggan känd på de avlägsnaste farvatten. Delvis under påverkan härav har ock en livlig verksamhet ägt rum på den inre sjöfartens område samt för utveckling av våra vattenbyggnader och övriga fasta anordningar för sjöfarten, vilka sistnämnda arbetsfält ju särskilt äro föremål för de internationella sjöfartskongressernas intresse.

Då härjämte det av sökandena ifrågasatta anslagsbeloppet icke synes för högt tilltaget med hänsyn till de kostnader, kongressen lär komma att medföra, och vid jämförelse med de statsunderstöd, som, enligt vad kollegium erfarit, åtnjutits vid tidigare sjöfartskongresser i andra länder, får kollegium för sin del tillstyrka bifall till den gjorda framställningen om ett statsanslag å 40,000 kronor för ifrågavarande ändamål.»

artements-
chefen.

Vad av sökandena och kommerskollegium anförts till stöd för framställningen synes mig innefatta fullgiltiga skäl för staten att genom

ekonomiskt bidrag göra det möjligt att hålla kongressen i Stockholm. Det för ändamålet begärda beloppet synes mig emellertid väl högt. Därest detsamma begränsas till 35,000 kronor, kommer det i allt fall att något överstiga det för geologkongressen anvisade anslaget. Å andra sidan är jag övertygad, att det av mig föreslagna beloppet skall visa sig bliva erforderligt för att trygga ett värdigt mottagande av kongressen.

Erfarenheten från föregående internationella kongresser i Stockholm och särskilt geologkongressen 1910, vilken torde vara mest jämförlik med den nu förevarande, giva stöd för ett sådant antagande. Geologkongressen krävde avsevärt större kostnader än vad som kunde bestridas av statsanslaget. Dessa överskjutande kostnader täcktes genom enskild offervillighet.

Det för ändamålet erforderliga beloppet, som icke är beräknat i årets statsverksproposition men för vilket plats å riksstaten lär kunna beräknas, torde böra äskas av Riksdagen och uppföras å extra stat under sjunde huvudtiteln.

På grund av vad jag sålunda anfört, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för den trettonde internationella sjöfartskongressens hållande i Stockholm år 1915 å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1914 bevilja ett anslag å kronor 35,000.

Till vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna sitt bifall; och skulle proposition i ämnet av den lydelse, bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar, avlåtas till Riksdagen.

Ur protokollet:

Albert Tondén.